P9_TA(2023)0234

Acordul de parteneriat și cooperare UE-Malaysia (rezoluție)

Rezoluția fără caracter legislativ a Parlamentului European din 14 iunie 2023 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului-cadru de parteneriat și cooperare dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Guvernul Malaysiei, pe de altă parte (11714/2022 – C9-0430/2022 – 2022/0221M(NLE))

(C/2024/504)

Parlamentul European,

— având în vedere proiectul de decizie a Consiliului referitoare la încheierea, în numele Uniunii Europene, a Acordului-cadru de parteneriat și cooperare dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Guvernul Malaysiei, pe de altă parte (11714/2022),

— având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 209 și cu articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (iii) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C9-0430/2022),

— având în vedere proiectul de acord-cadru de parteneriat și de cooperare (APC) dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Guvernul Malaysiei, pe de altă parte (11732/2022),

— având în vedere Comunicările comune ale Comisiei și Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 16 septembrie 2021 privind Strategia UE pentru cooperare în regiunea indo-pacifică (JOIN(2021)0024) și din 1 decembrie 2021 privind Inițiativa „Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

— având în vedere rezoluțiile sale din 7 iunie 2022 referitoare la UE și provocările în materie de securitate din regiunea indo-pacifică ([1]) și din 5 iulie 2022 referitoare la strategia indo-pacifică în domeniul comerțului și al investițiilor ([2]),

— având în vedere declarația comună a liderilor adoptată cu ocazia summitului comemorativ al UE-Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN) care a avut loc la Bruxelles la 14 decembrie 2022,

— având în vedere rezoluția sa din 3 octombrie 2017 referitoare la relațiile politice ale UE cu ASEAN ([3]),

— având în vedere Acordul de cooperare dintre Comunitatea Economică Europeană și Indonezia, Malaysia, Filipine, Singapore și Thailanda – țări membre ale Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est, semnat la 7 martie 1980 ([4]), care reprezintă cadrul juridic pentru relațiile UE-ASEAN,

— având în vedere al doilea protocol facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 15 decembrie 1989, care vizează abolirea pedepsei cu moartea,

— având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (PIDESC) din 16 decembrie 1966 și protocolul facultativ la acesta,

— având în vedere Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 10 decembrie 1984 și protocolul opțional la aceasta,

— având în vedere Convenția internațională privind protecția tuturor persoanelor împotriva dispariției forțate din 23 decembrie 2010,

— având în vedere Convenția ONU din 1951 privind statutul refugiaților și protocolul din 1967 la aceasta,

— având în vedere convențiile Organizației Internaționale a Muncii (convențiile OIM),

([1]) JO C 493, 27.12.2022, p. 32.
([2]) JO C 47, 7.2.2023, p. 15.
([3]) JO C 346, 27.9.2018, p. 44.
([4]) JO L 144, 10.6.1980, p. 2.

— având în vedere Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale din 17 iulie 1998,

— având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP) din 16 decembrie 1966 și Protocolul facultativ la acesta,

— având în vedere rezoluțiile sale din 11 septembrie 2013 conținând recomandarea adresată Consiliului, Comisiei și Serviciului European de Acțiune Externă privind negocierile pentru un acord de parteneriat și cooperare UE-Malaysia ([5]) și din 17 decembrie 2015 referitoare la Malaysia ([6]), precum și din 18 ianuarie 2023 referitoare la drepturile omului și democrația în lume și politica Uniunii Europene în acest domeniu – raport anual pe 2022 ([7]),

— având în vedere articolul 105 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere scrisoarea din partea Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală,

— având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A9-0194/2023),

A. întrucât UE și regiunea indo-pacifică sunt inextricabil conectate, date fiind interdependența economiilor lor și provocările lor globale comune;

B. întrucât Parlamentul și-a exprimat angajamentul ferm de a sprijini ASEAN în calitate de organizație centrală pentru cooperarea regională; întrucât Malaysia este membră fondatoare a ASEAN și a jucat un rol esențial în facilitarea progresului său general;

C. întrucât, în 2022, UE și ASEAN au sărbătorit 45 de ani de relații diplomatice; întrucât liderii UE-ASEAN au reiterat într-o declarație comună făcută cu ocazia summitului comemorativ din 14 decembrie 2022 că UE și ASEAN sunt parteneri strategici cu un interes comun pentru o regiune pașnică, stabilă și prosperă;

D. întrucât cooperarea actuală dintre UE și Malaysia se bazează pe Acordul de cooperare UE-ASEAN din 1980; întrucât Malaysia este, din punct de vedere istoric, un partener apropiat al UE;

E. întrucât, în 2004, Consiliul a autorizat Comisia să negocieze un APC individual cu Malaysia;

F. întrucât UE și Malaysia au început negocierile pentru un APC în februarie 2011 și le-au încheiat la 12 decembrie 2015;

G. întrucât, la 5 august 2016, proiectele de decizii ale Consiliului privind semnarea și încheierea APC au fost prezentate Consiliului drept un acord „relevant numai pentru UE” între Uniunea Europeană și Malaysia; întrucât, la 17 martie 2017, Comitetul Reprezentanților Permanenți ai guvernelor statelor membre pe lângă Uniunea Europeană și-a exprimat opinia potrivit căreia APC ar trebui semnat și încheiat sub forma unui acord „mixt”;

H. întrucât, deși Malaysia a acceptat ca APC să fie mixt, a preferat să nu aplice acordul cu titlu provizoriu;

I. întrucât UE și Malaysia au semnat APC la 14 decembrie 2022;

J. întrucât APC va consolida cooperarea într-o gamă largă de domenii de politică, inclusiv drepturile omului, neproliferarea armelor de distrugere în masă, combaterea terorismului, lupta împotriva corupției și a criminalității organizate, comerțul, migrația, mediul, energia, schimbările climatice, transporturile, știința și tehnologia, ocuparea forței de muncă și afacerile sociale, educația, agricultura și cultura;

K. întrucât ambele părți la APC UE-Malaysia și-au reafirmat respectul pentru principiile democratice și drepturile omului, astfel cum sunt prevăzute în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în alte instrumente internaționale aplicabile privind drepturile omului; întrucât situația drepturilor omului în Malaysia rămâne dificilă;

L. întrucât instituțiile și organele UE, inclusiv Serviciul European de Acțiune Externă, trebuie să se asigure că obligațiile UE și ale statelor membre în domeniul drepturilor omului sunt puse în aplicare în mod consecvent în politica externă și de securitate comună a UE;

M. întrucât noul guvern de unitate al Malaysiei se confruntă cu mari probleme în ceea ce privește continuarea reformelor democratice, inclusiv în domeniul statului de drept, al respectării drepturilor omului și al eliminării polarizării profunde din societate;

([5]) JO C 93, 9.3.2016, p. 89.
([6]) JO C 399, 24.11.2017, p. 137.
([7]) Texte adoptate, P9_TA(2023)0011.

N. întrucât Legea privind instigarea la rebeliune și Legea privind comunicațiile și conținutul multimedia adoptate de Malaysia au fost utilizate, în unele cazuri, pentru a restricționa libertatea de exprimare a membrilor parlamentului; întrucât, în prezent, libertatea de exprimare și de întrunire sunt atacate în Malaysia, acest lucru realizându-se cu ajutorul unor legi stufoase și ambigue, inclusiv al Legii privind instigarea la rebeliune, al Legii privind tipografiile și publicațiile, precum și al articolelor 504 și 505 litera (b) din Codul penal al țării, care incriminează discursul care provoacă tulburarea „liniștii publice"; întrucât, potrivit relatărilor diverșilor apărători ai drepturilor omului, autoritățile malaysiene recurg tot mai mult la anchete penale pentru a hărțui jurnaliști, activiști din societatea civilă, cadre universitare și cetățeni obișnuiți care folosesc platformele de comunicare socială;

O. întrucât Malaysia nu este semnatară a Convenției ONU privind statutul refugiaților din 1951; întrucât aproximativ 185 000 de refugiați și solicitanți de azil, inclusiv peste 100 000 de musulmani Rohingya, sunt înregistrați la agenția ONU care se ocupă de refugiați (Înaltul Comisar al ONU pentru refugiați), dar nu au primit statut juridic; întrucât Malaysia a deportat refugiați înapoi în Myanmar, nerespectând în mod vădit dreptul la azil și principiul nereturnării;

P. întrucât lucrătorii migranți reprezintă aproximativ 20-30 % din forța de muncă a țării și sunt adesea victime ale muncii forțate și ale încălcărilor drepturilor omului; întrucât refugiații, solicitanții de azil și apatrizii riscă, de asemenea, într-o mare măsură să fie supuși muncii forțate, deoarece li se refuză accesul la un loc de muncă legal din cauză că statutul nu le este recunoscut; întrucât recent au fost găsite dovezi ale practicării muncii forțate și a muncii copiilor în Malaysia;

Q. întrucât Malaysia nu este semnatară a celui de al doilea protocol facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, care vizează abolirea pedepsei cu moartea;

R. întrucât, la 3 aprilie 2023, Parlamentul malaysian a aprobat un proiect de lege care ar avea drept efect încetarea aplicării obligatorii a pedepsei cu moartea și limitarea sferei de aplicare a pedepsei capitale la infracțiunile grave;

S. întrucât UE este al treilea partener comercial al ASEAN și viceversa; întrucât UE este al cincilea partener comercial al Malaysiei, iar Malaysia este al treilea partener comercial al UE în cadrul ASEAN;

T. întrucât negocierile pentru un acord de liber schimb între UE și Malaysia au fost lansate în 2010, dar au fost suspendate după șapte runde în 2012, la cererea Malaysiei,

Strategia UE pentru regiunea indo-pacifică și parteneriatul strategic cu ASEAN

1. constată că regiunea indo-pacifică are o importanță strategică tot mai mare pentru Europa; își reiterează sprijinul pentru o strategie a UE de cooperare în regiunea indo-pacifică;

2. evidențiază angajamentul UE în favoarea unei regiuni indo-pacifice libere, deschise și bazate pe norme; reiterează faptul că noua strategie indo-pacifică a UE trebuie pusă în aplicare rapid pentru a oferi partenerilor UE din regiune ocazia de a aborda împreună provocările comune, de a apăra ordinea internațională bazată pe norme, precum și valorile și principiile pe care UE și ASEAN le împărtășesc; pledează pentru o cooperare mai strânsă cu țările din regiune, printre care mai ales cu țările ASEAN;

3. subliniază că ASEAN este un partener strategic pentru UE în regiunea indo-pacifică; salută summitul comemorativ UE-ASEAN din 14 decembrie 2022; își exprimă speranța că transpunerea în practică a declarației comune a liderilor UE-ASEAN va avea ca rezultat o cooperare mai strânsă cu țările din Asia de Sud-Est și, în special, cu Malaysia; reiterează însemnătatea politică a relațiilor bilaterale puternice dintre ASEAN și UE, în general, și dintre Malaysia și UE, în special;

4. își reiterează apelul pentru punerea în aplicare rapidă a strategiei UE „Global Gateway", în coordonare cu strategia indo-pacifică; remarcă rolul geopolitic central al acestei abordări, care integrează dimensiunile orientate spre dezvoltare sustenabilă, transformatoare, care consolidează reziliența și bazate pe valori într-o abordare de tip Echipa Europa; salută anunțarea unui pachet financiar de 10 miliarde EUR pentru accelerarea investițiilor în infrastructură în țările ASEAN, în special în ceea ce privește tranziția verde și conectivitatea sustenabilă;

5. salută faptul că liderii UE-ASEAN și-au reafirmat respectul reciproc pentru principiile suveranității și integrității teritoriale, astfel cum sunt prevăzute în Carta Organizației Națiunilor Unite; reiterează că războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului internațional; salută faptul că Malaysia a votat în favoarea rezoluțiilor ONU de sprijinire a Ucrainei, inclusiv în favoarea rezoluției prin care se solicită Rusiei să își retragă imediat, complet și necondiționat toate forțele militare de pe teritoriul Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional; încurajează Malaysia să promoveze respectarea dreptului internațional, să sprijine Ucraina și să adopte o poziție clară și în cadrul ASEAN prin care să își exprime opoziția față de războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei;

6. observă că Asia de Sud-Est se numără printre regiunile lumii cele mai expuse riscului din perspectiva impactului încălzirii globale; așteaptă cu interes convocarea în 2023 a primului dialog ministerial ASEAN-UE privind mediul și schimbările climatice; constată că, în relațiile dintre UE și Malaysia, discuția privind uleiul de palmier a creat disensiuni;

APC UE-Malaysia

7. salută încheierea APC cu Malaysia; consideră că acest APC oferă un cadru juridic solid pentru consolidarea în continuare a relațiilor politice și economice bilaterale de lungă durată și pentru discutarea unor chestiuni de interes regional și mondial, cum ar fi promovarea democrației, a drepturilor omului și a justiției internaționale, consolidarea cadrului internațional pentru neproliferarea armelor de distrugere în masă, lupta împotriva terorismului și combaterea corupției, printre altele;

8. evidențiază că un APC modern și orientat spre viitor trebuie să ofere un cadru ambițios în domeniul cooperării pentru combaterea schimbărilor climatice și al promovării egalității de gen și a drepturilor femeilor; invită UE să plaseze aceste aspecte în centrul relațiilor UE-Malaysia atunci când pune în aplicare APC;

9. invită autoritățile malaysiene să modifice legile discriminatorii privind naționalitatea și cetățenia care subminează drepturile fundamentale ale femeilor și să ia măsuri eficace pentru a combate discriminarea femeilor la locul de muncă, inclusiv discriminarea în ceea ce privește accesul la oportunități de angajare și tratamentul în sfera profesională, inexistența concediului de maternitate și inegalitatea salariilor între bărbați și femei;

10. invită părțile să se angajeze să sprijine punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației naționale privind diligența necesară a întreprinderilor și responsabilitatea întreprinderilor, să convină asupra unor obligații mai specifice în lumina evaluărilor impactului asupra dezvoltării sustenabile, să facă schimb de informații relevante, cum ar fi cu privire la numărul de investigații, controale și acțiuni de asigurare a respectării legislației, și să ofere formare sau asistență tehnică companiilor cu privire la diligența necesară a întreprinderilor și la responsabilitatea întreprinderilor;

11. subliniază că părțile convin să coopereze în domeniul științei, tehnologiei și inovării, precum și în sectoarele tehnologiilor verzi, energiei și transporturilor;

12. reamintește că APC confirmă angajamentul părților de a promova dezvoltarea sustenabilă, de a coopera pentru a face față provocărilor legate de schimbările climatice și de globalizare și de a contribui la obiectivele de dezvoltare convenite la nivel internațional, în special la consolidarea parteneriatului global pentru dezvoltare, reînnoit în Agenda 2030 pentru dezvoltare sustenabilă; încurajează ambele părți să facă eforturi de combatere a efectelor schimbărilor climatice într-un ritm mai susținut, adoptând și punând în aplicare politici climatice mai eficace, axate pe tranziția energetică și decarbonizare;

13. subliniază angajamentul părților de a consolida cooperarea pentru a aborda aspectele legate de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice; accentuează că, în toate activitățile pe care le întreprind în temeiul APC, părțile ar trebui să țină seama de punerea în aplicare a acordurilor multilaterale de mediu aplicabile, inclusiv a Acordului de la Paris;

14. evidențiază că Malaysia se confruntă cu o degradare tot mai mare a mediului în multe regiuni, inclusiv cu defrișări, pierderea biodiversității, poluarea aerului și a apei; îndeamnă ambii parteneri să acorde o atenție deosebită acestor aspecte în cooperarea lor care vizează combaterea problemelor sus-menționate;

15. salută faptul că APC sprijină promovarea educației și a cooperării culturale, inclusiv schimburile interpersonale;- -

16. evidențiază că articolul 1 alineatul (1) din APC prevede că drepturile omului și respectarea consolidării principiilor democratice, a statului de drept și a bunei guvernanțe constituie elemente esențiale ale APC; solicită consolidarea cooperării bilaterale în domeniul promovării și protecției drepturilor omului, în special în ceea ce privește schimburile de bune practici, educația în domeniul drepturilor omului, stabilirea unui dialog semnificativ și cuprinzător privind drepturile omului și cooperarea în cadrul organismelor relevante ale ONU din domeniul drepturilor omului; în acest context, felicită Malaysia pentru că la 26 februarie 2019 a lansat o invitație permanentă la procedurile speciale ale Consiliului ONU pentru Drepturile Omului; încurajează Malaysia să îl invite pe Raportorul special privind situația apărătorilor drepturilor omului al ONU să viziteze țara;

17. își reiterează solicitarea adresată autorităților malaysiene de a abroga legea privind instigarea la rebeliune, a cărei sferă de aplicare este prea largă, și să alinieze întreaga legislație, inclusiv legea privind prevenirea terorismului, legea privind presa scrisă și publicațiile, legea privind comunicațiile și multimedia, legea privind adunările pașnice, precum și alte prevederi relevante din codul penal cu standardele internaționale în materia libertății de exprimare și de asociere și a protecției drepturilor omului; solicită din nou autorităților malaysiene să faciliteze adunările pașnice și să garanteze siguranța tuturor participanților și libertatea lor de exprimare;

18. se declară din nou îngrijorat de adoptarea în 2016 a Legii privind Consiliul de securitate națională, prin care acestui organ și forțelor de securitate le sunt conferite competențe extraordinare; își reiterează apelul adresat autorităților malaysiene de a abroga această lege, care contravine standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului; accentuează că necesitatea de a apăra securitatea națională nu poate ignora obligația de a proteja drepturile civile și politice;

19. cere din nou autorităților malaysiene să ratifice și să pună în aplicare principalele convenții internaționale privind drepturile omului, inclusiv Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială și Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale;

20. invită guvernul Malaysiei să ratifice și să pună în aplicare cu promptitudine toate convențiile fundamentale ale OIM, inclusiv Convenția privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical (nr. 87), Convenția privind discriminarea (nr. 111) și Convenția privind securitatea și sănătatea în muncă (nr. 155); salută recenta ratificare de către Malaysia a protocolului din 2014 la Convenția privind munca forțată din 1930; îndeamnă guvernul malaysian să acționeze hotărât împotriva muncii forțate, inclusiv împotriva abuzurilor comise asupra lucrătorilor casnici, și să le interzică angajatorilor să rețină pașapoartele angajaților fără consimțământul acestora; încurajează autoritățile malaysiene să își intensifice eforturile de identificare a victimelor traficului de persoane în rândul lucrătorilor veniți din Republica Populară Chineză (RPC) pentru a lucra la proiecte public-private de infrastructură ale guvernului RPC;

21. își exprimă preocuparea cu privire la situația minorităților religioase și etnice și a comunităților indigene din țară; încurajează autoritățile malaysiene să ofere un cadru cuprinzător pentru protecția și sprijinirea tuturor grupurilor minoritare și indigene din țară, cu respectarea corespunzătoare a drepturilor lor fundamentale, inclusiv a libertății religioase și a drepturilor culturale;

22. condamnă discriminarea larg răspândită împotriva comunității LGBTIQ+; invită guvernul malaysian să adopte rapid un cadru juridic care să protejeze drepturile comunității LGBTIQ+ împotriva discriminării, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale și în conformitate cu standardele internaționale;

23. își exprimă preocuparea în legătură cu situația refugiaților din Malaysia, în special în ceea ce privește reținerea și deportarea refugiaților și a solicitanților de azil, inclusiv a refugiaților Rohingya, în țări în care există riscul ca drepturile lor fundamentale să fie încălcate grav; condamnă faptul că mii de cetățeni din Myanmar/Birmania au fost deportați sumar, fără a li se evalua cererile de azil sau alte nevoi de protecție, cu încălcarea principiului nereturnării; invită autoritățile malaysiene să pună capăt imediat deportărilor forțate și să acorde de urgență Înaltului Comisar al ONU pentru Refugiați acces la centrele de detenție a imigranților; își reiterează solicitarea adresată autorităților malaysiene de a semna și a ratifica Convenția din 1951 a ONU privind statutul refugiaților și protocolul din 1967 la aceasta;

24. subliniază faptul că cooperarea în materie de migrație trebuie pusă în aplicare cu respectarea deplină a dreptului internațional; invită UE să promoveze, să respecte și să protejeze standardele internaționale în domeniul drepturilor omului și, în special, principiile nereturnării și returnării voluntare în cooperarea lor cu Malaysia în materie de migrație;

25. salută demersurile întreprinse de Malaysia pentru a aboli utilizarea obligatorie a pedepsei cu moartea; invită guvernul să mențină moratoriul oficial asupra tuturor execuțiilor până la abolirea completă a pedepsei cu moartea și până la comutarea tuturor sentințelor de condamnare la moarte;

26. invită autoritățile malaysiene și UE să implice în mod real societatea civilă, sindicatele și apărătorii drepturilor omului în punerea în aplicare a acestui acord;

27. reliefează că preocupările legate de drepturile omului trebuie luate în considerare în cadrul oricărei viitoare negocieri cu Malaysia;

28. subliniază că acordurile de liber-schimb ale UE prevăd așa-numita „clauză de neexecutare” care conduce la suspendarea preferințelor comerciale în cazul încălcării elementelor esențiale ale APC;

o

o o

29. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și guvernului și parlamentului Malaysiei.